

HISTORIE HAVEN

museernes allerbedste historier

PROGRAM

20
22

Kultur
MØDET · MORS

**HISTORIEHAVEN - NY SCENE PÅ KULTURMØDET
TORS DAG 25. AUGUST - LØRDAG 27. AUGUST**

PROGRAM

TORSDAG DEN 25. AUGUST

KAN EN GRÆSMARK MED UDSIGT UDNÆVNES TIL VERDENSARV?

Broder Berg
Museumsdirektør
Vesthimmerlands Museum

Aggersborg i Vesthimmerland har sammen med de andre danske ringborge søgt om optagelse på UNESCOs prestigefyldte Verdensarvsliste.

Arbejdet har stået på siden 2015, og nu venter ansøgerkredsen spændt på afgørelsen. Bag ansøgningen står fem museer og fem kommuner på tværs af landet - fra Sjælland over Fyn til Nordjylland.

Hvilken betydning har en nominering som Verdensarvssted og hvilke opgaver og muligheder følger med?

TORSDAG DEN 25. AUGUST KL. 13 I HISTORIEHAVEN

BAG ENHVER KULTURHISTORIE STÅR NATURLIGVIS... EN PLANTE.

Lotte Isager
Museumsinspektør & antropolog
De Kulturhistoriske Museer
i Holstebro

Kulturhistorien er skabt af planter, selvom mennesker længe har forsøgt at fortrænge det. Vores forfædre og -mødre tænkte sandsynligvis på træer og andre planter som deres hjem og opfattede visse planter som en slags familiemedlemmer. Og måske er det stadigvæk sådan for mange mennesker i dag - trods nutidens udbredte planteblindhed og animalske chauvinisme i kulturlivet. Kom og hør en "telt-talk" med en anderledes historiefortælling fra Nordvestjylland.

TORSDAG DEN 25. AUGUST KL. 14 I HISTORIEHAVEN

LITTERATUR OG LANDSKABER

Helle Nissen Gregersen
museumsinspektør
Struer Museum

Limfjordslandet har været arnested for kunstneriske udtryk med både ord og pensel. Det har draget og inspireret forfattere og malere - nogle har været bosat ved fjorden, imens andre er rejst hertil i forbindelse med deres kunstneriske virke. I første halvdel af 1900-tallet på Struer-egnen havde en kunstnerkoloni hjemme ved Toftum Bjerger, og i Struer by boede forfatteren Johannes Buchholtz.

TORSDAG DEN 25. AUGUST KL. 15 I HISTORIEHAVEN

PROGRAM

TORSDAG DEN 25. AUGUST

ÆRE OG ÆRELØSHED

Per Lunde Lauridsen
Museumschef
Museum Salling

Ære har været en ekstrem vigtig del af vores historiske kultur, og dermed også afgørende for at kunne forstå fortidens mennesker. Ære er stadigvæk i store dele af verden et kulturelt fænomen – som kan betyde liv eller død. I Danmark kom tabet af ære til at spille en væsentlig betydning i afstraffelsen af forbrydere. De mennesker som forestod aktiviteterne som resulterede i tabet af ære – tabte også selv deres status i samfundet. Denne talk vil handle om tabet af ære for rakkere og natmænd, som ellers udførte kongeligt bestemte opgaver i 1500-1800-tallets Danmark.

TORSDAG DEN 25. AUGUST KL. 16 I HISTORIEHAVEN

HVIS ATOMKRIGEN KOMMER - HVORDAN INDSAMLER OG FORMIDLER MAN DEN KOLDE KRIG PÅ ET NYT MUSEUM

Ulla Varnke Sand Egeskov
Museumsinspektør
Nordjyske Museer

Den kolde krigs historie ligger ikke så langt tilbage i tid, men en ny generation har ikke på egen krop oplevet koldkrigstidens internationale såvel som nationale spændinger. I indsamlingen og formidlingen ved etableringen af Koldkrigsmuseet REGAN Vest har der været mange overvejelser om, hvordan vi viser den kolde krigs frygt, håb og planlægning på en måde, så den bliver vedkommende for besøgende. Talken vil tage udgangspunkt i cases fra udstillingsarbejdet.

TORSDAG DEN 25. AUGUST KL. 17 I HISTORIEHAVEN

VERDENS ÆLDSTE SANGFUGL ER FRA MORS

Henrik Madsen
Museumsformidler & fossiljæger
Museum Mors

I august 2021 fandt Fossil- og Molermuseets Henrik Madsen et enestående fuglefossil i Ejerslev Molergrav. Den 55 millioner år gamle fugl vakte stor opsigt, da fossile fugle er meget sjældne. Siden fik museet besøg af en amerikansk fugleekspert fra University of Texas at Austin, der fik lejlighed til at undersøge det nye fund. Undersøgelsen viste, at der er tale om en komplet lille sangfugl. Dette var lidt af en sensation, da sangfuglen dermed er intet mindre end verdens ældste af sin art.

TORSDAG DEN 25. AUGUST KL. 18 I HISTORIEHAVEN

PROGRAM

TORSDAG DEN 25. AUGUST

**LOUNGE
CHILL ZONE**

DJ

Torsdag

Fra 18.30 til sent

HISTORIE
HAVEN

**CHILL
ZONE**

PROGRAM

FREDAG DEN 26. AUGUST

BUCHHOLTZ' HAVE - EN FORFATTERS PARADIS

Mikkel Ellersgaard Sørensen
Museumsinspektør
Struer Museum

Johannes Buchholtz var blandt mellemkrigstidens største forfattere og haven var én af hans største glæder. Her fandt han ro, inspiration og en udtryksform for omverden. Haven var aldrig statisk, men den ændrede størrelse og udseende i takt med livets gang i forfatterhjemmet. I dag er haven forsvundet, men den lever videre i fotografier, beretninger og Buchholtz' egen litteratur. Haven er ikke blot et spændende tilbageblik til en forgangen tid, men også en vigtig kilde til at forstå nutidens haver, og hvad de betyder for deres ejere.

FREDAG DEN 26. AUGUST KL. 10 I HISTORIEHAVEN

MUSEUMSKRANIET THOMAS BISP

Anne Dorthe Holm
Museumsdirektør
Vendsyssel Historiske Museum

Hvordan kan det være, at der på Vendsyssel Historiske Museum i Hjørring ligger et kranie med et spiger trykket ned gennem det? Og hvordan ved vi, at kraniet tilhører den sidst henrettede i Hjørring, Thomas Bisp?

Thomas Bisp blev henrettet i 1822 for mordet på sin kone, og i anledning af 200-året for hændelsen åbner museet i efteråret 2022 en ny udstilling med fokus på historien om Thomas Bisp og om dødsstraffens historie i Danmark.

Talken handler om, hvorfor og hvordan kraniet blev en del af museets samling, og hvordan museets ledere gennem tiden har forholdt sig til det bemærkelsesværdige kranie.

FREDAG DEN 26. AUGUST KL. 11 I HISTORIEHAVEN

BRUDEKJOLEN FRA AMERIKA

Anne Birgitte Jessen
Museumsinspektør
Museum Salling

For ca. 10 år siden fik Museum Salling foræret en smuk og yderst velbevaret brudekjole med tilhørende bryllupsbillede og vielsesattest.

Brudekjolen blev båret af Kirstine Løvig fra Vestsalling til hendes bryllup i Connecticut, USA i 1910. Kirstine rejste til Amerika i 1907 for at komme over til sin kæreste Kristian Løvig, der var udvandret til Amerika året før. Allerede i 1911 opgav parret dog tilværelsen i Amerika og vendte hjem til Vestsalling.

FREDAG DEN 26. AUGUST KL. 12 I HISTORIEHAVEN

PROGRAM

FREDAG DEN 26. AUGUST

KLOSTERHEDEN - DIN SKOV/MIN SKOV.

Mette Lund Andersen
Museumsleder
Lemvig Museum

Klosterheden har betydning for mange mennesker på Lemvigegnen, men gennem tiden er det forskelligt, hvordan plantagen er blevet brugt og oplevet. Klosterheden er både fitnesscenter, bræddefabrik, opdragelsesanstalt, klimaløsning, friluftsrums og planteparadis.

Hør om Klosterhedens mange betydninger gennem de sidste 200 år, når museumsleder Mette Lund Andersen fortæller historien om Danmarks tredjestørste skovområde.

FREDAG DEN 26. AUGUST KL. 13 I HISTORIEHAVEN

DANSKERE MED ULVE

Sara Hai Abildtrup,
Museumsinspektør
De Kulturhistoriske Museer
Holstebro

Danskerne har levet med ulven siden isen forsvandt fra Danmark, og i mange år lød historien, at den sidste ulv i Danmark blev skudt i 1813 ved Skive, men i 2012 ændrede historien sig, da ulven genindvandrede. Det er ikke første gang i historien, vi har levet side om side med ulven. Så hvordan gjorde vi det før? Hør Holstebro Museums historiker Sara Hai Abildtrup fortælle om, hvordan fortidens danskere levede med ulven, hvordan de tog på kongelige ulvejagter, og hvilke medicinske mirakler de troede ulvens tænder kunne udrette. For har synet på ulven ændret sig i de 199 år den har været væk?

FREDAG DEN 26. AUGUST KL. 14 I HISTORIEHAVEN

METALDETEKTIVERNE

Charlotte Boje H. Andersen
Formidlingsinspektør
Museum Thy

Timelange traveture i tung pløjejord, frem og tilbage på den samme mark med en metaldetektor i den ene hånd og en spade i den anden – hvad er det, der gør denne hobby så populær? For Metaldetektiverne er det bl.a. fællesskabet, spændingen og glæden over gode fund, som er drivkraften. For museerne er først og fremmest fundenes potentiale som kildemateriale til en given lokalitet, der har betydning, og genstandene anvendes såvel i forskning som formidling. Dertil kommer de muligheder, der ligger i samarbejdet med frivillige, der har stort lokalt kendskab og engagement. Det er citizen science, når det er bedst.

FREDAG DEN 26. AUGUST KL. 15 I HISTORIEHAVEN

PROGRAM

FREDAG DEN 26. AUGUST

ER DET FOR MEGET AT SIGE, AT VI HAR ELSKET HITLER EN GANG?

Lisbeth Lunde Lauridsen
kulturformidler
Museum Mors

Hver tid har brug for sine helte og antihelte. De politiske dagsordner kan være med til at sætte en kurs, hvor mæle og eftermæle skriger mod himlen som modsætninger. Bl.a. museer kan være med til at nuancere forholdene og give nyt stof til eftertanke og refleksion så vi kan agere ind i vores egen situation. Et møde med digterpræsten Kaj Munks liv og virke afkræver stillingtagen til spørgsmål, der også trænger sig på i vores samtid.

FREDAG DEN 26. AUGUST KL. 16 I HISTORIEHAVEN

RUSSERE PÅ FLØDESKUMSFRONTEN

Anders Bloksgaard
Historiker & museumsdirektør
Limfjordsmuseet

Der er tale om et indblik i et af besættelsestidens oversete emner, når fortællingen om de sovjetiske soldater, der under anden verdenskrig valgte at kæmpe på nazisternes side, foldes ud. De var taget til fange under kampene på Østfronten, og havde nu valget mellem at ende i en tysk KZ-lejr - eller en chance for overlevelse ved at gå i tysk tjeneste. På den måde endte de som soldater på den danske del af Atlantvolden. Fortællingen handler om russere og ukrainere, der endte i tysk tjeneste i Danmark og de fortællinger de efterlod sig. En både farverig og til tider markaber historie.

FREDAG DEN 26. AUGUST KL. 17 I HISTORIEHAVEN

SMAGEN AF THY

Michael Riber Jørgensen
Museumsinspektør
Museum Thy

Hvad smager Thy egentlig af? Havtorn, porse - eller mest bare salt? Hvilke planter er særligt thy'ske - og hvem bestemmer det? Er det de samme planter for thyboer og turister? For bedsteforældre og børnebørn? Hvordan kan fødevarer både bidrage til identitetsdannelsen indadtil og branding udadtil? Og giver det overhovedet mening at tale om, at et sted har en smag?

FREDAG DEN 26. AUGUST KL. 18 I HISTORIEHAVEN

PROGRAM

FREDAG DEN 26. AUGUST

**LOUNGE
CHILL ZONE**

DJ

Fredag

Fra 18.30 til sent

HISTORIE
HAVEN

**CHILL
ZONE**

PROGRAM

LØRDAG DEN 27. AUGUST

LORT - SKIDT ELLER SKAT?

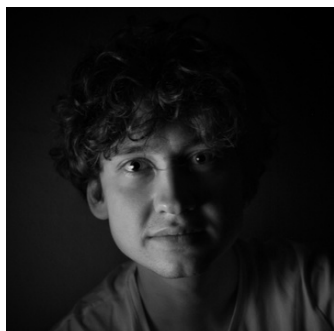

Anders Kilgast Jensen
Museumsinspektør
Museum for Forsyning og
Bæredygtighed

Talken tager udgangspunkt i den aktuelle særudstilling på Dorf Møllegård med titlen LORT - skidt eller skat? Udstillingen fortæller historien om, hvordan bønder siden oldtiden har arbejdet for at sikre, at deres jord har fået tilstrækkeligt med gødning. Det er en fortælling om teknologisk udvikling, videnskab, politik og bæredygtighed. Udstillingen søger at nuancere tilgangen til gødning ved at fremhæve den historiske udvikling og nødvendighed og derigennem give gæsterne indblik i de udfordringer, der har ført frem til nutidens landbrugsdilemmaer.

LØRDAG DEN 27. AUGUST KL. 10 I HISTORIEHAVEN

EN KAMP PÅ LIVET

Jake Hubert Gardiner
Museumsinspektør
Limfjordsmuseet

Stormfloder, oversvømmelser, sandflugt og kviksand; Den overmægtige blå nabo, Vesterhavet, har i århundrede hærget Limfjordstangen på den yderste kant af Danmark. Hvordan kunne dette hårde, golde og udmarvede sted overhovedet være beboet? I denne talk fortæller museumsinspektør Jake Gardiner den dramatiske historie om Limfjordstangen - og hvordan beboerne førte en kamp på livet.

LØRDAG DEN 27. AUGUST KL. 11 I HISTORIEHAVEN

MÆNDENES Ø - LIVØ ANSTALTEN 1911-1961

Maria Clement Hagstrup
Museumsinspektør
Vesthimmerlands Museum

Fra 1911-1961 husede Livø mere end 700 såkaldt "asociale, kriminelle og moralsk åndssvage" mænd, der i samtiden var erklæret uønskede i det omgivende samfund. Anbragt på ubestemt tid og på overlægens nåde. Livø Anstalten var en filial af De Kellerske Anstalter og den mandlige pendant til Sprogø. Øen fungerede i 50 år som en isolationsanstalt, hvor de anbragte mænd var afskåret fra resten af samfundet. Den eneste udvej var for mange flugt, sterilisation eller kastration. Bliv klogere på Christian Kellers eksperiment og de 743 mænd, der i perioden var anbragt på øen. Gennemsnitligt i 3-4 år, for andre blev det til et helt liv på Livø.

LØRDAG DEN 27. AUGUST KL. 12 I HISTORIEHAVEN

PROGRAM

LØRDAG DEN 27. AUGUST

KOKASSER OG KLOSTERTOMTER

Bo Ejstrud
Museumsinspektør, ph.d.
Luftfotoarkæologisk Center
Holstebro Museum

Stubber Kloster ligger ualmindelig naturskønt i et hedeområde ved bredden af Stubbergård Sø. Klostertomten er fredet, og kan ikke undersøges ved arkæologiske udgravninger. Men det har længe trængt til en ny bearbejdning. Gennem de seneste år har Luftfotoarkæologisk Center ved Holstebro Museum derfor lavet en ny gennemgribende undersøgelse af klosteret ved hjælp af geofysiske metoder, hvor vi kan se ned i jorden uden at grave i den. Arbejdet har samtidig været en god anledning til at gå gennem andre kilder til klosteret. Arbejdet har ført os i mange retninger. Her fortælles historien om undersøgelsen, og hvor overraskende mange typer af data, der kan indgå i en videnskabelig bearbejdning af et nonnekloster fra middelalderen.

LØRDAG DEN 27. AUGUST KL. 13 I HISTORIEHAVEN

BAG PIGTRÅD – ROM FLYGTNINGELEJR 1945-48

Inger Bjørn Knudsen
Museumsinspektør
Lemvig Museum

Margot Scharffenberg fra Østpreussen var 12 år i 1945, da hun med sin familie var på flugt fra Den Røde Hær og havnede på Lemvigegnen. Mød museumsinspektør Inger Bjørn Knudsen, som har skrevet en bog om den lejr for tyske flygtninge, som lå syd for Lemvig i tiden efter besættelsen og husede langt over 8000 mennesker da den var størst. Margot var en af dem – kom og hør hendes historie.

LØRDAG DEN 27. AUGUST KL. 14 I HISTORIEHAVEN

REGAN VEST – DANMARKS VIGTIGSTE KOMMANDOCENTRAL

Bodil Frandsen,
Museumsinspektør, ph.d.
Koldkrigsmuseet REGAN Vest
Nordjyske Museer

I Rold Skov, skjult bag et helt almindeligt parcelhus, ligger indgangen til et af den kolde krigs mest spektakulære byggerier, nemlig REGAN Vest. Den store atomsikrede bunker, der i dybeste hemmelighed blev opført i årene 1963-68, skulle fungere som udflytningsanlæg for regering, Regent og centraladministration, hvis den kolde krig udviklede sig til en (atom-)krig. Det var her fra det civile Danmark og befolkningen skulle ledes igennem et krigsforløb. Denne Talk vil fortælle om REGAN Vest, og om stedets rolle som Danmarks vigtigste kommandocentral, hvis den kolde krig var blevet varm.

LØRDAG DEN 27. AUGUST KL. 15 I HISTORIEHAVEN

LIMFJORDSMUSEERNE
SAMVIRKE

EUROPÆISK
KULTURREGION
MIDLANDS-NORDEST